

บทวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล สถานที่ขณะเกิดอาการ และบุคคลที่เห็นเหตุการณ์
กับระยะเวลาการมารับการรักษาในโรงพยาบาลของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่มีอาการ
กำเริบเฉียบพลัน

สุปราณี นิยมามี*
นรลักษณ์ เอื้อกิจ**

บทคัดย่อ

อาการกำเริบหายใจหอบเหนื่อยของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังจะเกิดขึ้นอย่างเฉียบพลัน จำเป็นต้องได้รับการดูแลรักษาอย่างใกล้ชิดและรวดเร็ว หากผู้ป่วยมารับการรักษาล่าช้าอาจเกิดอันตรายถึงแก่ชีวิตได้ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระยะเวลาการมารับการรักษาในโรงพยาบาลของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่มีอาการกำเริบเฉียบพลัน และปัจจัยที่สัมพันธ์ ได้แก่ อายุ เพศ การรับรู้ความรุนแรงของโรค สถานที่ขณะเกิดอาการ และบุคคลที่เห็นเหตุการณ์แล้วช่วยเหลือหรือนำส่ง กับระยะเวลาการมารับการรักษา กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่มีอาการกำเริบเฉียบพลัน จำนวน 123 คน ที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลตากสินและโรงพยาบาลกลางระหว่างวันที่ 17 กันยายน 2558-1 พฤศจิกายน 2558 เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามระยะเวลาการมารับการรักษาของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ไคสแควร์และ Eta

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 50 - 59 ปี คิดเป็นร้อยละ 84.6 ($\bar{X} = 52.9$, S.D. = 5.42) มีค่ามัธยฐานของระยะเวลาการมารับการรักษา 60 นาที (IQR = 30) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรพบว่าสถานที่ขณะเกิดอาการ การรับรู้ความรุนแรงของโรคและบุคคลที่เกี่ยวข้องมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาการมารับการรักษาในโรงพยาบาลของกลุ่มตัวอย่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2 = 12.254$, $p = .007$, $\chi^2 = 14.969$, $p = .010$ และ $\chi^2 = 15.425$, $p = .000$ ตามลำดับ) โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่มารับการรักษาเร็วเกิดอาการอยู่ที่บ้านคิดเป็นร้อยละ 68.1 โดยบุคคลที่เห็นเหตุการณ์ขณะผู้ป่วยเกิดอาการกำเริบแล้วช่วยเหลือหรือนำส่งโรงพยาบาลอย่างรวดเร็วคือ สมาชิกในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 73.8 อายุและเพศไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาการมารับการรักษาในโรงพยาบาลของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่มีอาการกำเริบเฉียบพลัน

ข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้เป็นประโยชน์สำหรับพยาบาลในการพัฒนาแนวทางหรือวิธีการปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมให้ผู้ป่วยผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังขณะอยู่ที่บ้านมีระยะเวลาการมารับการรักษาอย่างเหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมให้พยาบาลเพิ่มความตระหนักถึงการให้ความรู้แก่ผู้ป่วยครอบครัวและเพื่อนร่วมงาน เพื่อให้สามารถประเมินอาการและอาการแสดงของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่มีอาการกำเริบเฉียบพลันได้อย่างถูกต้อง อันจะนำไปสู่การจัดการตนเองอย่างเหมาะสมและตัดสินใจมารับการรักษาที่ถูกต้องได้ทันเวลา

คำสำคัญ : ระยะเวลาการมารับการรักษา, ปัจจัยส่วนบุคคล, โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง

*ผู้รับผิดชอบหลักพยาบาลวิจัยโรงพยาบาลวชิรพยาบาลในเครือโรงพยาบาลกรุงเทพ

**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย